

רשומות

הצעות חוק

19 בפברואר 1991

2038

ה' באדר התשנ"א

צמוד

144	.....	חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 31), התשנ"א-1991
155	.....	חוק שירות המדינה (גמלאות) (הוראת שעה), התשנ"א-1991
157	.....	חוק לתיקון פקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה) (תיקון מס' 3), התשנ"א-1991
158	.....	חוק האנטומיה והפתולוגיה (תיקון מס' 2), התשנ"א-1991

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 31), התשנ"א-1991 [389]

- תיקון סעיף 1 1. בסעיף 1 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965¹ (להלן - החוק העיקרי), הגדרת "הנדסאי" - תימחק.
- תיקון סעיף 145 2. בסעיף 145 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא: "ואולם אם הוגשה בקשה להיתר לפי פרק ה'2, תודיע רשות הרישוי למבקש את פירוט החיובים תוך שבעה ימים".
- תיקון סעיף 152 3. בסעיף 152(א) לחוק העיקרי, אחרי "לפי פרק זה" יבוא "למעט היתר לפי פרק ה'2".
- תיקון סעיף 157 4. בסעיף 157 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
"ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על היתר שניתן לתיתו לפי פרק ה'2".
- תיקון סעיף 157א 5. בסעיף 157א לחוק העיקרי -
(1) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:
"ה) על מבנה שנבנה לפי היתר שניתן לפי הוראות פרק ה'2 יחולו הוראות מיוחדות אלה:

דברי הסבר

הועדות המקומיות לתכנון ולבניה. ביצועה בפועל יהווה מנוף רציני לקידום ולקיצור תהליכי הרישוי.

סעיף 1 בסעיף 6 להצעת החוק הוכנסה הגדרה של "הנדסאי בנין" ו"הנדסאי אדריכלות" המייתרת את ההגדרה שבסעיף 1 לחוק.

סעיף 2 סעיף 145(ד) סיפה קובע לאמור: "הועדה המקומית תודיע למבקש ההיתר תוך ארבעה עשר יום מהיום שביקש זאת, את פירוט החיובים כאמור". ברישוי המקוצר לפי פרק ה'2 המוצע תודיע רשות הרישוי למבקש את פירוט החיובים בתוך שבעה ימים.

סעיף 3 סעיף 152(א) ענינו ערר בהליך רגיל על סירוב למתן היתר. פרק הזמן הקבוע להחלטת רשות רישוי מקומית למתן היתר הוא שלושה חודשים, וערר לרשות הרישוי המחוזית הוא 30 ימים. בהליך המקוצר לפי פרק ה'2 נקבע לערר משך זמן קצר בהרבה (סעיף 158 לב), לפיכך לא יחולו עליו הוראות הערר האמורות בסעיף 152 (א).

סעיף 4 סעיף 157 ענינו המועד להכרעה בבקשות, במסגרת הליך הרישוי הרגיל - שלושה חודשים. מועד זה אינו מתאים להליך הרישוי המקוצר, על כן יש צורך לסייג את תחילת סעיף זה על ההליך המקוצר.

סעיף 5 סעיף 157א ענינו חיבור מבנים לחשמל, מים וטלפון, כשהתנאי לחיבור המבנים הוא אישור הרשות

מבוא

במסגרת היערכות הממשלה לקליטת עליה נמצא, בין השאר, הצורך לקצר את הליכי הכנתן של תכניות מיתאר ותכניות מפורטות, וכן את הליכי רישוי הבניה.

הליכי רישוי הבניה הינם מורכבים וקשורים לגורמים שונים (הג"א, רשויות כיבוי אש, משרד הבריאות ועוד), ובעיקר לרשות המקומית שבתחומה מבוקשת בקשה להיתר בניה.

הצעת החוק, המוגשת כהצעה לתיקון של קבע בחוק ולא כהוראת שעה, משנה את התפיסה המקובלת עד כה ולפיה לרשות הבניה יש שיקול דעת רחב ביותר לגבי בקשה להיתר המוגשת לאישורה. ההצעה מעבירה את האחריות העיקרית לרישוי לעורך בקשה להיתר, ובלבד שהוא בעל הכשירות הנדרשת לשם כך. הבקשה להיתר תתבסס על מידע מפורט שיתקבל קודם עריכתה, ומשנתקבל המידע, יערוך עורך הבקשה את ההיתר, וסמכות ההתערבות של רשות הרישוי המקומית תהא מצומצמת ביותר, אם נתמלאו בעריכת הבקשה כל הדרישות המוקדמות שנקבעו.

סמכותו ואחריותו של עורך הבקשה להיתר, תהיה בשלב עריכת הבקשה וגם בשלב סיום הבניה, לקבלת האישור הנחוץ לחיבור מבנה שנבנה לרשת החשמל המים והטלפון.

הצעת החוק טעונה השלמה בתקנות לשם הפעלתה, ומחייבת היערכות כללית של המתכננים, של הקבלנים ושל

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התש"ן, עמ' 168.

(1) בקשה לרשות מאשרת לתת אישור לפי סעיף זה תוגש בחתימת המורשה להיתר כמשמעותו בפרק ה'2 שערך את הבקשה להיתר ויצורף לה תצהיר של המורשה שבו יצויין כי המבנה נושא הבקשה נבנה בהתאם להיתר הבניה וכי הוא ראוי לשימוש; נתמנה כאחראי על בקורת הבניה מורשה להיתר שלא ערך את הבקשה להיתר, יחתום הוא על הבקשה לרשות המאשרת ועל התצהיר;

(2) הרשות המאשרת תיתן את האישור תוך עשרה ימים מיום שהוגשה לה הבקשה, אלא אם כן הודיעה בכתב תוך המועד האמור לחברה, לספק המים או למנהל, כי לא התקיימו התנאים הקבועים בחוק ובתקנות לצורך חיבור המבנה לחשמל, למים או לטלפון, לפי הענין, ותפרטם: העתק מההודעה יישלח למורשה להיתר.

(3) לא נתנה הרשות המאשרת אישור תוך המועד האמור בפסקה (2), או לא הודיעה על התנגדותה לחיבור כאמור באותה פסקה, רשאי המורשה להיתר לפנות, לאחר המועד האמור, ישירות לחברה, לספק המים או למנהל ולבקש חיבור המבנה כאמור, ובלבד שיתקיימו גם בבקשה זו הוראות פסקה (1); עשה כן, ניתן יהיה לחבר את המבנה לחשמל, למים או לטלפון, לפי הענין, גם בלא אישור הרשות המאשרת, אלא אם כן קיימת מניעה אחרת לפי כל דין, והרשות המאשרת או מי שנתבקש לחבר את המבנה לחשמל, למים או לטלפון, הודיעו על כך למבקש החיבור;

(4) שר הפנים יקבע בתקנות את נוסח הבקשה לפי פסקה (1), יגדיר מהו מבנה הראוי לשימוש לענין סעיף זה, ויקבע את התנאים או הערכבויות שיידרש מבקש אישור למלא או ליתן כדי להבטיח השלמת המבנה בהתאם להיתר הבניה, אם קיבל אישור לפני שהבניה הושלמה בהתאם להיתר.:"

(2) במקום סעיף קטן (ז) יבוא:

"(ז) הרואה עצמו נפגע על ידי סירוב לתת אישור לפי סעיף זה או על ידי הוראה כאמור בסעיף קטן (ז), רשאי לערור לפני רשות הרישוי המחוזית תוך שלושים ימים מהיום שבו הודע לו על הסירוב או ההוראה: רשות הרישוי המחוזית תיתן החלטתה בערר תוך שלושים ימים מיום שהוגש לה, ובלבד שניתנה הזדמנות לרשות המאשרת להציג עמדתה בפניה; לא החליטה רשות הרישוי במועד האמור, יראו אותה כאילו קיבלה את הערר."

דברי הסבר

להיתר הגיש לה בקשה לקבלת האישור (בצירוף תצהיר שהמבנה ראוי לשימוש - בהתאם לפרטים שייקבעו בתקנות שיתקין שר הפנים), יהיה המורשה רשאי לפנות ישירות לרשויות המספקות חשמל, מים וטלפון, לקבלת החיבור.

במקרה של סירוב הרשות המאשרת לתת אישור, לפי החוק הקיים, בסעיף קטן (ז) - רשאי הנפגע לפנות לבית משפט תוך שלושים ימים מהיום שהודע לו הסירוב. מוצע לאפשר הגשת ערר לרשות הרישוי המחוזית במקום לבית משפט, במקרה של סירוב לתת אישור.

המאשרת (יו"ר ועדה מקומית או יו"ר ועדת משנה יחד עם המהנדס) על כך שמבנה נבנה בהתאם להיתר בניה.

לנוכח התיקונים המוצעים בהצעת החוק להקנות מעמד מיוחד לעורכי בקשות להיתר בניה ("מורשים להיתר"), מוצע לסמוך על הצהרותיהם גם לצורך קבלת אישור הרשות המאשרת לחיבור מבנה לרשת החשמל, המים והטלפון, כך שייחסך זמן הבדיקה של הרשות המאשרת.

אם רשות מאשרת לא נתנה את אישורה לאחר שמורשה

החלפת פרק ה' 2'. 6. במקום פרק ה' 2 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ה' 2: רישוי בדרך מקוצרת באמצעות מורשה להיתר

סימן א': תחולה ומידע נדרש

הגדרות 1158. בפרק זה -
"חוק ההתגוננות האזרחית" - חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951;²
"חוק המהנדסים והאדריכלים" - חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-
1958;³
"חוק שירותי הכבאות" - חוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959;⁴
"אדריכל רשוי", "מהנדס רשוי", "המועצה" ו"הרשם" - כמשמעותם בחוק
המהנדסים והאדריכלים;
"הנדסאי בנין", "הנדסאי אדריכלות" - מי שרשום בפנקס ההנדסאים, המתנהל
במשרד העבודה והרווחה, במדור הנדסאי אדריכלות או במדור הנדסאי
בנין, לפי הענין;

"מכנה הנדסי" - מבנה שקבע שר הפנים בתקנות כמכנה הנדסי לענין פרק זה;
"מהנדס הועדה" - מהנדס הועדה המקומית לתכנון ובניה.

1158 ת. פרק זה יחול על בקשות להיתרים לעבודות ולשימושים לפי סעיף
145, למעט עבודות או שימושים אלה:

- (1) עבודה או שימוש הכוללים הקלה או שימוש חורג בנכס;
- (2) עבודה או שימוש בנכס שלא ניתנה להם הסכמה של בעלי זכויות
בנכס שחתימותיהם דרושות לפי תקנות שהתקין שר הפנים לענין בקשות
להיתרים;
- (3) עבודה או שימוש בשטח שבתכנית החלה עליו לא נמצאים הפרטים
שקבע שר הפנים בתקנות;
- (4) עבודה או שימוש בנכס או בשטח שלגביהם נקבע כתכנית כי הם
מיועדים לשימור;

דברי הסבר

מחמת סכסוכים על זכויות קנין, או מחמת התנגדויות צפויות
של שכנים.

לפסקה (3):

במקרים רבים הוכנו תכניות מיתאר הקובעות ייעודים
לשימוש בקרקע, אך חסרים הפרטים המאפשרים הוצאת
היתר בניה, ויש הכרח להכין תכנית מפורטת לשם כך. שר
הפנים יקבע בתקנות את הפרטים ההכרחיים (כגון: אחוזי
בניה, מס' קומות או גובה, קווי בנין).

מעוף 6 מוצע להחליף את פרק ה' 2 ולכלול בפרק
שיבוא במקומו הוראות חדשות להגשת בקשות באמצעות
מורשים להיתר.

לסעיף 1158 המוצע

לפסקאות (1) ו-(2):

רישוי בדרך מקוצרת יכול להיעשות רק במקרים שאין
מניעה משפטית או שאין חשש להתנגדויות של שכנים ועל כן
הוצאו מתחולת הפרק המקרים העלולים לעכב מתן היתר

² ס"ח התשי"א, עמ' 78.
³ ס"ח התשי"ח, עמ' 108.
⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 199.

(5) היתר לבניה של מבנה למגורים או לתעשייה ששטחו הבנוי הכולל המבוקש עולה על 10,000 מ"ר;

(6) היתר לבניה של מבנה שאינו למגורים או לתעשייה, ששטחו הבנוי הכולל המבוקש עולה על 7,000 מ"ר, ובלבד שאינו נמנה עם המפורטים בפסקה (7);

(7) היתר לעבודה או לשימוש לגבי -

(א) אגם אגירה;

(ב) איצטדיון;

(ג) אתר כריה וחציבה;

(ד) אתר לטיפול או לסילוק פסולת מוצקה;

(ה) אתר לטיפול או לסילוק פסולת רעילה;

(ו) בית חולים;

(ז) דרך ציבורית הכוללת מחלף, תפיר, גשר או סוללת עפר, למעט דרך ציבורית הכוללת בתכנית מפורטת החלה באזור שנועד בתכנית מיתאר לתעשייה;

(ח) מעגן או מעגנה;

(ט) מפעל לייצור חמרי הדברה, אריזתם או אחסנתם;

(י) מפעל לטיהור שפכים;

(יא) מפעל ליציקה, למתכות או לציפוי מתכות;

(יב) מפעל לתעשייה כימית או האחסנה הכרוכה בה;

(יג) מפעל לתעשייה פטרוכימית או האחסנה הכרוכה בה;

(יד) מפעל לתעשיית דשנים, או האחסנה הכרוכה בה;

(טו) משחטה;

(טז) גמל;

(יז) גמל תעופה;

(יח) סכר;

(יט) עורק אספקת המים הארצית;

(כ) תחנת אוטובוסים מרכזית;

(כא) תחנת כוח.

דברי הסבר

לפסקה (7):

מוצע שעבודות בניה בנושאים הדורשים מיפרטים מיוחדים או בנושאים הקשורים באיכות הסביבה, לא ייכללו במסגרת הרישוי המקוצר.

לפסקאות (5) ו-(6):

מוצע כי רישוי בדרך מקוצרת יוכל להיעשות רק לגבי מבנים עד גודל מסוים; בניה בהיקפים ובגודל העולים על המוצע מחייבת בדיקות ותיאומים עם רשות הרישוי המקורית, ולא ניתן בבניה כאמור לעמוד בלוח הזמנים של הרישוי בדרך מקוצרת.

158ט. הרוצה להגיש בקשה להיתר לעבודה או לשימוש, ימציא למהנדס הועדה בקשה לקבלת מידע, שפרטיו דרושים לענין ההיתר (בפרק זה – מידע נדרש); הבקשה תוגש בטופס שפרטיו ונספחיו נקבעו בתקנות.

בקשה לקבלת מידע נדרש

158. (א) מהנדס הועדה יקבע תוך חמישה ימים מיום הגשת הבקשה למידע נדרש אם ניתן לדון בבקשה להיתר לפי הוראות פרק זה; קבע מהנדס הועדה כי הבקשה אינה ראויה לדיון לפי הוראות פרק זה, יחזירה למבקש מיד בצירוף נימוקיו; המבקש רשאי לערור על קביעה זו תוך חמישה עשר ימים מיום שהודעה לו, בפני רשות הרישוי המחוזית, ועל הערר יחולו הוראות סעיף 158לכ.

מידע נדרש מרשות

(ב) קבע מהנדס הועדה כי הבקשה ראויה לדיון לפי הוראות פרק זה, יעביר תוך חמישה ימים מיום הגשת הבקשה, העתק ממנה ומנספחיה –

(1) לכל גוף או רשות שאישורה או קבלת מידע ממנה דרושים לפי כל דין, וכן לכל רשות אחרת שהשר קבע בתקנות;

(2) לרשות הכבאות לפי חוק שירותי הכבאות, ובלבד שלגבי בקשה לאישור או למידע הנוגע לבנין המשמש למגורים בלבד ואשר אינו מוגדר בתקנות לפי חוק זה כבנין גבוה או כבנין רב קומות, לא יעבירה המהנדס לרשות הכבאות, והוראות סעיף 158כב(א)(5) יחולו לגביה;

(3) לרשות המוסמכת לפי חוק ההתגוננות האזרחית, ובלבד שלגבי בקשה לאישור או למידע הנוגע לבנין מגורים שאין חובה על פי דין להקים בו מקלט ששטחו עולה על 25 מ"ר, לא יעבירה לרשות המוסמכת, והוראות סעיף 158כב(א)(4) יחולו לגבי בנין כאמור; ולגבי בקשה לאישור או למידע הנוגע לבנין מגורים שיש חובה על פי דין להקים בו מקלט ששטחו עולה על 100 מ"ר, יעבירה לרשות המוסמכת לקבלת הוראותיה המפורשות.

(ג) גוף או רשות שקיבלו העתק של בקשה לאישור או לקבלת מידע נדרש, ימציאו למהנדס הועדה את התנאים למתן האישור או המידע המבוקש תוך חמישה עשר ימים מיום שהומצא להם העתק הבקשה.

158יא. (א) מהנדס הועדה ימסור למבקש מידע נדרש, תוך עשרים וחמישה ימים מיום הגשת הבקשה, את המידע הנדרש וכן את התנאים והמגבלות החלים על הנכס או על העבודה או השימוש המבוקשים לפי כל תכנית ובהתאם לתנאים שקבעו ועדות התכנון לפי חוק זה, וכן את המידע שמסרה לו כל רשות לפי סעיף קטן (ב), והכל כפי שהיו קבועים ביום הגשת הבקשה למידע נדרש; המידע יימסר בכתב.

מידע נדרש ממהנדס הועדה

ד כ ר י ה מ ב ר

שלב הבדיקה הראשונית בידי מהנדס הועדה המקומית. פסל המהנדס את הבקשה ניתן יהיה לערור על החלטתו בפני רשות הרישוי המחוזית.

לענין קבלת מידע מרשויות כיבוי אש והג"א נקבעו הוראות מיוחדות המבדילות בין מבנים רגילים ובין מבנים גדולים יותר, לגביהם נקבע כי יש להעביר העתקים

לסעיפים 158ט עד 158יא המוצעים

הרישוי המקוצר מותנה בקבלת מידע מפורט מן הרשות יות שעליו תתבסס הבקשה להיתר. המידע מתקבל מרשויות שונות, בנוסף לזה המתקבל מן הועדה המקומית או מהרשות המקומית (כגון: הג"א, רשות כיבוי אש, משרד הבריאות), לכן נקבע פרק זמן של 15 ימים בטרם יצטרפו הגופים השונים להגיב לבקשה למידע. בתקופה זו צריכה הבקשה לעבור את

(ב) הוטלה לפי כל דין על הועדה המקומית, לענין מתן ההיתר, חובת התייעצות עם גוף או רשות, יקיים אותה מהנדס הועדה תוך המועד האמור בסעיף קטן (א), ורשות הרישוי תחליט בענין מתן ההיתר בשים לב להתייעצות שקיים מהנדס הועדה כאמור.

מסירת מידע מרשות למבקש

158 יב. (א) מבקש מידע נדרש רשאי להודיע למהנדס הועדה כי הוא יהיה אחראי אישית לקבלת המידע מגוף או מרשות לפי סעיף 158(ג); קיבל המבקש, לפי פנייתו, מידע מגוף או מרשות כאמור, יעבירו למהנדס הועדה.

(ב) שר הפנים רשאי לקבוע בתקנות דרכי מסירת מידע נדרש מרשות למבקש, בין במישרין ובין באמצעות מהנדס הועדה.

הארכת מועדים

158 ג. שר הפנים רשאי לקבוע בתקנות לגבי מבנים, פרט למבנים שייעודם למגורים בלבד, מועדים ארוכים מאלה הקבועים בסעיפים 158 ו-158יא, ובלבד שלא יעלו על עשרים ימים נוספים.

158 יד. (א) מידע נדרש התואם הוראות כל דין ושנמסר למגיש הבקשה, יעמד בתקפו במשך שנה מיום מסירתו למבקש, ולא ניתן יהיה לשנותו, להוסיף עליו או לגרוע ממנו; הוראה זו לא תחול לגבי תנאים שנקבעו לפי סעיף 78 או לפי הוראות שנקבעו בתכנית שהופקדה או שאושרה באותה שנה.

תקפו של מידע נדרש

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע תיקון טעות לשונית-טכנית, פליטת קולמוס, השמטה מקרית, טעות הדפסה, שיבוש של העתקה, טעות אריתמטית בחישוב וכיוצא באלה, ובלבד שהתיקון ייעשה מיד לאחר גילוי הטעות והודעה בכתב על כך תימסר מיד למגיש הבקשה למידע נדרש.

סימן כ': רישוי מורשים להיתר

158 טו. הרשם יתן תעודת מורשה להיתר לאדריכל רשוי, לפי בקשתו, אם נתקיים בו אחד מאלה:

תעודת מורשה להיתר לאדריכל רשוי

(1) הוא עמד בבחינה לאדריכלים רשויים שקיים הרשם ושנערכה בהתייעצות עם המועצה על פי כללים שקבע שר העבודה והרווחה בהתייעצות עמה;

דברי הסבר

לסעיף 158 יד המוצע

מידע אשר נמסר משמש בסיס לעבודות תכנון, לפיכך יש צורך להבטיח שפרטיו לא ישונו והם יחייבו לתקופת זמן של שנה, פרט למקרים של שינוי בתכנון המיתארי הכולל במסגרת הליכי התכנון – תנאים לפי סעיף 78, הפקדת תכנית, או מתן תוקף לתכנית מופקדת. במקרים האחרונים גוברים הליכי התכנון על המידע שנמסר.

לסעיפים 158 טו עד 158 כ המוצעים

מוצע כי יינתנו תעודות של מורשה להיתר לשלושה סוגים של בעלי מקצוע: אדריכל, מהנדס (לתכנון מבנים הנדסיים) והנדסאי אדריכלות. מכל אחד מאלה נדרש ותק בעבודה של 8 שנים (3 שנים לקבלת ההסמכה כאדריכל או

מהבקשות לאותן רשויות כדי שתציגנה את הדרישות המיוחדות הנחוצות בקשר לתכנון אותם מבנים.

לסעיף 158 יב המוצע

החוק המוצע מאפשר למבקש המידע לקבלו מגוף או רשות באורח עצמאי, אך עליו להעבירו למהנדס הועדה המקומית, בהיותו הרשות האחראית לריכוז המידע.

לסעיף 158 יג המוצע

המועדים שנקבעו הינם סופיים כאשר מבוקש מידע לבניה למגורים בלבד, אולם לגבי מידע המבוקש לצורך בניית מבנים אחרים, רשאי שר הפנים בתקנות להאריך את המועדים לתקופה מוגבלת של עשרה ימים.

(2) הוא הוכיח להנחת דעתו של הרשם כי הכין, בתור אדריכל רשוי, במשך חמש שנים לפחות, בקשות להיתרי בניה בישראל, במספר ובהיקף שקבעו שר הפנים ושר העבודה והרווחה בתקנות;

ובלבד שבחמש השנים שקדמו להגשת הבקשה הוא לא הורשע בעבירה שבנסיבות הענין יש בה משום קלון, בעבירה פלילית לפי סימנים ד' ו'ה' לפרק ט' לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁵, או בעבירה לפי פרק י' לחוק זה.

158טו. הרשם יתן תעודת מורשה להיתר, לגבי מבנה הנדסי, למהנדס רשוי, לפי בקשתו, אם נתקיים בו אחד מאלה:

תעודת מורשה
להיתר למהנדס
רשוי

(1) הוא עמד בבחינה למהנדסים רשויים שקיים הרשם ושנערכה בהתייעצות עם המועצה, על פי כללים שקבע לענין זה שר העבודה והרווחה בהתייעצות עמה;

(2) הוא הוכיח להנחת דעתו של הרשם כי הכין, בתור מהנדס רשוי, במשך חמש שנים לפחות, בקשות להיתרי בניה בישראל, למבנים הנדסיים,

ובלבד שלא הורשע בעבירות כאמור בסיפה של סעיף 158טו.

158יז. הרשם יתן להנדסאי אדריכלות, לפי בקשתו, תעודת מורשה להיתר, לגבי מבנה פשוט כמשמעותו בתקנות לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, ובלבד שהסכום הכולל של שטח רצפות אותו מבנה אינו עולה על 500 מ"ר, אם נתקיים בהנדסאי אחד מאלה:

תעודת מורשה
להיתר להנדסאי
אדריכלות

(1) הוא עמד בבחינה להנדסאי אדריכלות שקיים הרשם ושנערכה בהתייעצות עם המועצה על פי כללים שקבע שר העבודה והרווחה בהתייעצות עמה;

(2) הוא הוכיח להנחת דעתו של הרשם כי הכין כהנדסאי אדריכלות בקשות להיתרי בניה בישראל במשך שמונה שנים לפחות, במספר ובהיקף שקבעו שר הפנים ושר העבודה והרווחה בתקנות,

ובלבד שלא הורשע בעבירות כאמור בסיפה של סעיף 158טו.

158יח. הרשם ינהל פנקס של המורשים להיתר; צורת הפנקס, סדרי הרישום בו וניהולו ייקבעו בתקנות שיתקין שר העבודה והרווחה בהסכמת שר הפנים.

ניהול פנקס

158יט. נוכח הרשם כי ניתנה תעודה של מורשה להיתר בלא שהתקיימו התנאים הנדרשים לתיתה, רשאי הוא לבטל את התעודה לאחר שנתן לבעליה הזדמנות להשמיע טענותיו.

ביטול תעודה
שניתנה שלא כדין

158כ. בקשה לתעודת מורשה להיתר לפי סימן זה תוגש לפי טופס ובצירוף נספחים, כפי שייקבע בתקנות.

בקשה לתעודת
מורשה להיתר

דברי הסבר

שניתן אמון מקצועי ואישי במקביל תעודת מורשה להיתר, עליהם להיות בעלי עבר נקי מבחינה פלילית הן בתחום היושר האישי והן בתחומי הכישורים המקצועיים.

כמהנדס רשוי ו-5 שנות נסיון בעבודה מעשית). עם זאת, ניתן לבעלי מקצועות כאמור, בעלי וותק מקצועי קצר יותר, לקבל תעודת מורשה להיתר אם יעמדו בבחינה מתאימה. מכיון

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

סימן נ"ז: רישוי כדרך מקוצרת

158כא. בקשה להיתר תיערך ותיחתם בידי מורשה להיתר וכן בידי המבקש, יצויין בה שמו של המהנדס האחראי לתכנון שלד הבנין ושמו של המהנדס האחראי לביצוע השלד, ויצורף לה תצהיר של מבקש ההיתר המפרט את ענינו בנכס וכן המסמכים שנקבעו בתקנות, כשהם ערוכים וחתומים בידי מי שרשאי או חייב לחתום עליהם לפי תקנות שהתקין שר הפנים לענין בקשות להיתרים, לרבות החתימות של בעלי הזכויות בנכס שחתימותיהם דרושות לפי אותן תקנות.

158כב. (א) לבקשה להיתר יצורף תצהיר מאת המורשה להיתר הקובע כי הבקשה תואמת כל אלה:

- (1) הוראות חוק זה והתקנות לפיו;
- (2) התכניות החלות בשטח שהבקשה מתייחסת אליו;
- (3) התנאים שהתנתה כל רשות והמידע שנמסר כאמור בסעיפים 158יא ו-158יב;
- (4) תקנות לפי חוק ההתגוננות האזרחית;
- (5) תקנות לפי חוק שירותי הכבאות;
- (6) הוראות חברת החשמל לישראל בע"מ או חברת החשמל למחוז ירושלים בע"מ, לפי הענין, שנמסרו בכתב לרשות הרישוי המקומית או למורשה להיתר בענין מיתקנים לשנאים, ככל שהן נוגעות למבנה שלגביו מבוקש ההיתר;
- (7) הוראות לפי החוק למניעת מפגעים, החשכ"א-1961⁶, ככל שהן נוגעות למתן ההיתר;
- (8) הוראות בזק - החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, שנמסרו בכתב לרשות הרישוי המקומית או למורשה להיתר בענין מתקנים לתמסורת או מיתוג בזק, ככל שהן נוגעות למבנה שלגביו מבוקש ההיתר.
- (ב) בתצהיר כאמור בסעיף קטן (א) יצויין כי המהנדס שתכנן את שלד הבנין נבחר על ידי המורשה להיתר על פי כישוריו ונסיונו, המתאימים, לדעתו, למבנה שלגביו מבוקש ההיתר.
- (ג) הסתמך המורשה להיתר בענין פלוני על מידע שקיבל שלא כאמצעות מהנדס הועדה, יציין זאת בתצהירו, בצירוף פרטי המקור והאסמכתה למידע האמור.

דברי הסבר

לשעיף 158כא המוצע
הסעיף קובע את החותמים על הבקשה להיתר והנספחים לה, כשהפרטים ייקבעו בתקנות.

לשעיף 158כב המוצע
(א) החוק מסמך את המורשה להיתר לערוך בקשה

להיתר, אולם ההסמכה מותנית בהצהרתו של המורשה להיתר שהבקשה נערכה כדיון ועל פי המידע שקיבל.

(ב) לתצהיר המתייחס לתכנון המבנה יש לצרף תצהיר נפרד של מתכנן שלד הבנין ועורך החישובים הסטטיים, וזאת מאחר שנושא עמידות המבנה ויציבותו הינו בעל חשיבות מיוחדת ומצדיק תצהיר נפרד.

⁶ ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

(ד) לבקשה להיתר יצורף גם תצהיר של המהנדס או, לגבי מבנה כמשמעותו בסעיף 158י, של ההנדסאי לבנין, האחראים לתכנון שלד הבנין ולעריכת החישובים הסטטיים, שבו יצויין כי הוא תכנן את שלד הבנין וערך את החישובים הסטטיים לפי הכללים והרמה המקצועית הנהוגים בעת הגשת הבקשה ושנתקיימו לגביהם הוראות כל דין הנוגע לענין.

158כג. המורשה להיתר ישא באחריות כוללת לגבי תכנון המבנה נושא הבקשה, לרבות בחירת המהנדס או ההנדסאי שתכננו את השלד, לפי הענין, להתאמת המבנה להוראות כל דין ולהוראות התכניות החלות על השטח שלגביו הוגשה הבקשה להיתר ולכל הוראה אחרת שנקבעה בפרק זה.

אחריותו של המורשה להיתר

158כד. המגיש בקשה להיתר לפי פרק זה ששטח המקלט המצויין בו – (1) עולה על 25 מ"ר אך אינו עולה על 100 מ"ר, ימציא העתק ממנה ומנספחיה לרשות המוסמכת לפי חוק ההתגוננות האזרחית:

העתק להג"א

(2) עולה על 100 מ"ר, ימציא העתק ממנה ומנספחיה לרשות כאמור לשם קבלת אישורה או הוראותיה, בכתב, כאמור בסעיף 158(ב)(3).

158כה. הרשות המוסמכת לפי חוק ההתגוננות האזרחית רשאית להודיע למהנדס הועדה כי אין לתת את ההיתר המבוקש בנימוק שהבקשה אינה תואמת את הוראות חוק ההתגוננות האזרחית והתקנות או ההוראות שניתנו לפיו: הודעה כאמור תינתן למהנדס הועדה תוך שבעה ימים מיום שמגיש הבקשה להיתר מסר לה העתק מהבקשה ומנספחיה כאמור בסעיף 158כד; ולגבי בקשה להיתר שסעיף 158כד(2) חל עליה ושהרשות המוסמכת קבעה לגביה כי יש צורך באישורה או בקבלת הוראותיה לפי סעיף 158(ב)(3), יינתן ההיתר רק על פי אישור בכתב של הרשות המוסמכת; העתק מן ההודעה ימצא למבקש.

עיכוב היתר בידי הג"א

158כו. המגיש בקשה להיתר לפי פרק זה ימציא העתק ממנה ומנספחיה לרשות הכבאות; הוראה זו לא תחול על מגיש בקשה להיתר לבנין מגורים שאינו בנין גבוה או בנין רב קומות כאמור בסעיף 158(ב).

העתק לרשות כבאות

158כז. רשות הכבאות רשאית להודיע למהנדס הועדה כי אין לתת את ההיתר המבוקש בנימוק שהבקשה אינה תואמת את הוראות חוק שירותי הכבאות

עיכוב היתר בידי רשות כבאות

דברי הסבר

בהתאם להוראות הרשות המוסמכת לפי חוק ההתגוננות האזרחית.

למעופים 158כז ער 158כז המוצעים

בכתי מגורים רגילים לא נדרשת בדיקת רשויות כיבוי אש. אולם בבניינים גבוהים ורבי קומות (אלה מוגדרים בתקנות התכנון והבניה), נדרשות הערות רשויות כיבוי אש, לפיכך יש צורך להעביר העתק מהבקשה להיתר גם לרשויות כיבוי אש לקבלת הערותיהן בתוך חמישה עשר הימים האמורים בסעיף 158(ג) ובמקרים של הארכת המועד לפי סעיף 158 יג, בתוך עשרים ימים נוספים.

לרשות כיבוי אש יש סמכות לעכב מתן היתר אם הוכנה בקשה שלא בהתאם להוראות החוק, התקנות או ההערות שנתנה.

למעוף 158כג המוצע

אחריות המורשה להיתר היא כוללת, לרבות בחירת מתכנן שלד הבנין; אין בכך כדי לפטור את המתכנן מאחריותו העצמאית, לפי דיני הנזיקין.

למעופים 158כד ער 158כה המוצעים

בסעיף מדורגים מבנים לפי גודל המקלט הנדרש בהם על פי דיני ההתגוננות האזרחית. מבנים המחייבים מקלט עד גודל של 25 מ"ר אינם טעונים בדיקה או אישור מיוחד של הג"א. תכנון מבנים ובהם מקלטים בגודל שבין 25 מ"ר עד 100 מ"ר, מחייב העברת העתק מהבקשה לרשויות הג"א: מבנה ובו מקלט מעל 100 מ"ר מחייב קבלת אישור מראש או תכנון בהתאם להוראות הג"א.

להג"א ניתנה סמכות לעכב היתר בניה אם לא תוכנן

והתקנות לפיו; הודעה כאמור תינתן למהנדס הועדה תוך שבעה ימים מיום שמגיש הבקשה להיתר מסר לה העתק מהבקשה ומנספחיה כאמור בסעיף 158כז; העתק מן ההודעה יומצא למבקש.

מתן ההיתר

158כח. הוגשה בקשה להיתר בצירוף תצהיר ומסמכים כאמור בסעיף 158כא ושולמו האגרות, ההיטלים והתשלומים האחרים שמגיש הבקשה להיתר חייב בהם בשל הבקשה האמורה, תתן לו רשות הרישוי את ההיתר המבוקש תוך עשרה ימים מיום התשלום האחרון – לגבי בניית בית מגורים, ותוך חמישה עשר ימים מיום התשלום האחרון – לגבי עבודות ושימושים אחרים.

תשלומים על פי חישוב

158כט. לא הודיעה רשות הרישוי למבקש ההיתר את פירוט האגרות, ההיטלים והתשלומים האחרים שהוא חייב בהם (להלן – התשלומים), במועדים הקבועים בסעיף 158יא, רשאי המבקש לחשב את התשלומים לפי מיטב ידיעתו ולשלמם או לתת התחייבות לתשלומם, בצירוף ערבות להבטחת קיומה, ויראו תשלום או מתן התחייבות כאמור, כאילו נעשו כדין כל עוד לא הודיעה רשות הרישוי למבקש על פירוט אחר, והוראות חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980, יחולו על תשלומים אלה, בשינויים המחוייבים לפי הענין; שר הפנים יקבע בתקנות את נוסח ההתחייבות ואת הפרטים בענין הערבות להבטחת קיומה.

אישור ההיתר

158ל. שולמו התשלומים או ניתנה התחייבות וערבות כאמור בסעיף 158כט, יראו את הבקשה להיתר, בכפוף להוראות אותו סעיף, כאילו אושרה כעבור עשרה ימים ממועד התשלום או ממתן ההתחייבות כאמור – אם הבקשה להיתר היתה לבניית בית מגורים, וכעבור חמישה עשר ימים – לגבי עבודות ושימושים אחרים.

סירוב לתת היתר

158לא. רשות הרישוי המקומית רשאית, בהחלטה מנומקת בכתב, לקבוע תוך המועדים האמורים בסעיף 158כח, כי הבקשה להיתר אינה תואמת את המידע המוקדם, או כל הוראה, תכנית, תנאי או תקנה, המפורטים בסעיף 158כב, ועליה להודיע זאת למורשה להיתר תוך המועדים האמורים.

ערר על סירוב לתת היתר

158לב. (א) הודיעה רשות הרישוי על החלטה כאמור בסעיף 158לא, רשאי המורשה להיתר, תוך שלושים ימים לאחר המצאת החלטה לידינו, לערור עליה בפני רשות הרישוי המחוזית; העתק מן הערר יגיש למהנדס הועדה.

(ב) רשות הרישוי המחוזית שאליה הוגש ערר כאמור בסעיף קטן (א), תיתן החלטה בערר תוך חמישה עשר ימים מיום הגשת הערר, ובלבד שהוכח

דברי הסבר

ומששולמו התשלומים רואים את ההיתר כאילו ניתן כדין כעבור עשרה ימים ממועד התשלום האחרון – במגורים, וכעבור חמישה עשר ימים בעבודה או בשימוש אחרים. במועדים האמורים יכולה רשות הרישוי המקומית להודיע כי הבקשה להיתר לא נערכה כדין. על החלטת רשות הרישוי המקומית אפשר לערור לרשות הרישוי המחוזית, תוך זמן מוגבל (שלושים ימים), הליך הערר המפורט בסעיף צריך להסתיים תוך חמישה עשר ימים, ואם לא ניתנה החלטה, רואים את הערר כאילו התקבל.

לסעיף 158כח המוצע

בניגוד למצב הנוכחי שבו אין קיימת חובה ישירה על הועדה המקומית או רשות הרישוי המקומית לתת היתר בניה, מוצע בסעיף זה לחייב את רשות הרישוי ליתן היתר בניה תוך עשרה ימים מיום התשלום האחרון (לפי סעיף 158 יא, או סעיף 158 כט) בבניה למגורים, ותוך חמישה עשר ימים בבניה לעבודות ושימושים אחרים.

לסעיפים 158כט עד 158לב המוצעים

סעיף 158כט מאפשר תשלום על פי חישוב עצמי,

7 ס"ח התש"ם, עמ' 46.

להנחת דעתו של יושב ראש רשות הרישוי המחוזית, כי העתק מהערר הומצא למהגנס הועדה וכי הוא הוזמן להשמיע עמדתו בפני רשות הרישוי המחוזית.

(ג) לא החליטה רשות הרישוי המחוזית בערר עד תום המועד האמור בסעיף קטן (ב) והתקיימו התנאים המוקדמים לקיום הדיון בערר כאמור בסעיף קטן (ב), יראו את הערר כאילו נדון והתקבל, משקבע זאת יושב ראש רשות הרישוי בכתב.

סימן ד': ביטול תעודת מורשה להיתר

158לג. (א) מורשה להיתר שנתן הצהרה בקשר להיתר או בקשר לסעיף 157א(ה) שאינה תואמת את דרישות החוק, התקנות, התכניות החלות על נכס שלגביו הגיש בקשה או פרטים מן המידע הנדרש, רשאית ועדת בירור שמינה שר המשפטים, לבטל את התעודה של מורשה להיתר שניתנה לו או להשעותה לתקופה שלא תעלה על חמש שנים.

ועדת בירור

(ב) בועדת בירור יהיו:

(1) עורך דין, והוא יהיה היושב ראש;

(2) חבר בארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של אדריכלים, מהנדסים או הנדסאי אדריכלות, לפי מקצועו של המורשה להיתר;

(3) הרשם.

(ג) חברי ועדת הבירור יתמנו מתוך רשימה של עורכי דין בעלי ותק של שלוש שנים לפחות, שערך שר המשפטים בהתייעצות עם לשכת עורכי הדין בישראל, ומתוך רשימות של אדריכלים, מהנדסים והנדסאי אדריכלות שהמליצו עליהם הארגונים המייצגים את המספר הגדול ביותר של בעלי המקצועות האמורים.

(ד) הועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בתקנות.

158לד. שר המשפטים יקבע בתקנות את סדרי העבודה של ועדות הבירור, ובהתייעצות עם שר האוצר – את התמורה שיקבלו חבריה בעד השתתפותם בישיבות והוצאותיהם.

סדרי עבודת הועדה

158לה. בקשה לביטול תעודת מורשה להיתר או להשעייתה לפי פרק זה, תוגש לוועדת בירור באמצעות הרשם בידי רשות הרישוי המקומית או המחוזית על פי אחת העילות המפורטות בסעיף 158לג(א).

פנייה לוועדת בירור

158לו. הוגשה בקשה כאמור בסעיף 158לה, רשאית ועדת הבירור, אם נוכחה כי מן הראוי לעשות כן, להורות על השעיית המורשה להיתר, זמנית, עד למתן החלטה הסופית בעניינו.

השעיה זמנית

דברי הסבר

ועדת בירור שתהיה בעלת סמכויות לשלול זמנית או לצמצמות את תעודתו של המורשה להיתר. על החלטת ועדת הבירור ניתן יהיה לערער בפני בית משפט השלום בדרך יחיד. ביטול תעודת המורשה לצמצמות משמעה מניעת אפשרות

לסעיפים 158לג עד 158מ המוצעים

מורשה להיתר קיבל נאמנות מסוימת בתחום הרישוי, ומשנטען נגדו כי הפר אותה – יש לאפשר שלילת הנאמנות (תעודת מורשה להיתר) בהליך מעין שיפוטי. מוצע להקים

<p>158לז. לאחר ששמעה ועדת הבירור את טענות רשות הרישוי שפנתה אליה ולאחר שנתנה למורשה להיתר הזדמנות לטעון טענותיו, תחליט בענין ותודיע על החלטתה המנומקת לרשות הרישוי ולמורשה להיתר.</p> <p>158לח. רשות הרישוי או המורשה להיתר רשאים, תוך שלושים ימים מיום שקיבלו הודעה על החלטת ועדת הבירור לפי סעיף 158לז או ההשעיה הזמנית לפי סעיף 158לו, לערער עליה בפני בית משפט השלום, שידון בערעור בדרך יחיד.</p> <p>158לט. מי שועדת בירור החליטה לבטל את תעודת המורשה שניתנה לו, לא יא רשאי לשוב ולבקשה אלא כעבור עשר שנים מיום הביטול.</p> <p>158מ. הליך לפי פרק זה אין בו כדי למנוע, לעכב או לבטל הליך פלילי או הליך משמעתי בשל מעשה או מחזל המשמש עילה להליך לפי פרק זה: הליך פלילי או משמעתי כאמור אין בו כדי לעכב הליך לפני ועדת הבירור.</p>	<p>החלטת ועדת בירור</p> <p>ערעור</p> <p>בקשה חדשה להיתר</p> <p>דין פלילי ודין משמעתי</p>
--	--

7. תחילתו של חוק זה תשעים ימים מיום פרסומו. תחילה

דברי הסבר

להגיש בקשה חדשה למשך עשר שנים (158לט). כדי למנוע ספקות מוצע לקבוע במפורש את א-החלות בין הליך לפני ועדת בירור ובין הליך פלילי או משמעתי.

סעיף 7 תשעים הימים לכניסת החוק לתוקפו מיועדים להיערכות הגורמים השונים הפועלים לפיו, וכן להתקנת מערכת חקנות שתאפשר את הפעלתו.

חוק שירות המדינה (גמלאות) (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשנ"א-1991 [390]

1. בסעיף 1 לחוק שירות המדינה (גמלאות) (הוראת שעה), התשמ"ט-1989¹ (להלן - החוק) - תיקון סעיף 1
  - (1) בפסקה (1), במקום "חודש אוגוסט 1989" יבוא "החודש הנקוב בתוספת לצד כל אחד מן הדירוגים המפורטים בה (להלן - החודש הקובע)";
  - (2) בפסקה (2), במקום "יום ל' באב התשמ"ט (31 באוגוסט 1989)" יבוא "היום האחרון בחודש הקובע", ובמקום "חודש אוגוסט 1989" יבוא "החודש הקובע".
2. בסעיף 2 לחוק, במקום "עד חודש אוגוסט 1989" יבוא "עד החודש הקובע". תיקון סעיף 2
3. במקום התוספת לחוק יבוא: החלפת התוספת

דברי הסבר

חוק שירות המדינה (גמלאות) (הוראת שעה), התשמ"ט-1989, כנוסחו המתוקן, קובע לאמור:

"תוספת לקיצבה - הוראת שעה

1. מי שפרש לגמלאות משירות המדינה בדירוג מן הדירוגים המנויים בתוספת, תשולם לו תוספת לקיצבתו החדשית בשיעורים לגבי התקופה כמפורט להלן:
  - (1) אם פרש לפני יום ט"ז בסיון התשמ"ח (1 ביוני 1988) - 5 אחוזים מהקיצבה המגיעה לו בעד חודש אפריל 1989
  - (2) אם פרש בתקופה שבין יום ט"ז בסיון התשמ"ח (1 ביוני 1988) לבין יום ל' באב התשמ"ט (31 באוגוסט 1989) - 5 אחוזים מהקיצבה הראשונה המגיעה לו לאחר פרישתו עד הקיצבה המגיעה לו בעד חודש מרס 1989, ר"ל 11 אחוזים מהקיצבה המגיעה לו בעד חודש אפריל 1989 עד הקיצבה המגיעה לו בעד חודש אוגוסט 1989.

¹ ס"ח התשמ"ט, עמ' 14, עמ' 99.

"התוספת

החודש הקובע	הדירוג	החודש הקובע	הדירוג
פברואר 1990	דירוג המרפאים בעיסוק	נובמבר 1989	הדירוג האחד
ינואר 1990	דירוג העתונאים	ינואר 1990	דירוג המח"ר
ינואר 1990	דירוג האחים והאחיות	ינואר 1990	דירוג המהנדסים
	דירוג הביוכימאים		דירוג ההנדסאים
פברואר 1990	והמיקרוביולוגים	ינואר 1990	והטכנאים
ינואר 1990	דירוג טכנאי הרנטגן	פברואר 1990	דירוג המשפטנים
פברואר 1990	דירוג הפארארפואיים	פברואר 1990	דירוג הפרקליטים
נובמבר 1989	דירוג המקצ"טים	ינואר 1990	דירוג הרוקחים
פברואר 1990	דירוג המפקחים הימיים		דירוג הפיזיו
		פברואר 1990	תרפיסטים

תחילה 4. תחילתו של חוק זה ביום א' באלול התשמ"ט (1 בספטמבר 1989).

דברי הסבר

דירוג המרפאים בעיסוק
 דירוג העתונאים
 דירוג האחים והאחיות
 דירוג הביוכימאים
 והמיקרוביולוגים

דירוג טכנאי הרנטגן
 דירוג הפארארפואיים
 דירוג המקצ"טים
 דירוג המפקחים הימיים

לפי זה זכאים הגמלאים לתוספת אחידה של 5% על קיצבתם מיום 1.6.88 ועד 31.3.89 ולתוספת של 11% מיום 1.4.89 ועד 31.8.89 בלא קשר לתוספת השכר המובאת בחשבון לענין המשכורת הקובעת המהווה את הבסיס לחישוב הקיצבה. ההסדרים הסופיים בענין תשלום תוספת השכר נקבעו רק בתחילת 1990 בכל דירוג כנפרד, ואילו עד היום נמשך, בהסכמה, ההסדר כפי שנקבע בהוראת השעה, אשר תוקפה פג, כאמור, בסוף חודש אוגוסט 1989: הצעת החוק באה לתת תוקף להסדר זה.

סייג למשכורת הקובעת

2. לגבי התקופה שמחודש יוני 1988 עד חודש אוגוסט 1989, לא תבוא תוספת שכר לעובדים בדירוגים המנויים בתוספת, המשולמת מכוח ההסכם הקיבוצי בשירות הציבורי לשנים 1988-1990, בכלל המשכורת הקובעת כמשמעותה בסעיף 8 לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, אלא לענין חישוב מענק או היוון לפי החוק האמור.

התוספת

(סעיפים 1 ו-2)

הדירוג האחד	דירוג המשפטנים
דירוג המח"ר	דירוג הפרקליטים
דירוג המהנדסים	דירוג הרוקחים
דירוג ההנדסאים והטכנאים	דירוג הפיזיותרפיסטים

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

**חוק לתיקון מקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה) (תיקון מס' 3), [391]
התשנ"א-1991**

1. בסעיף 1 לפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה)¹ (להלן – הפקודה), אחרי הגדרת "בירה" יבוא:
- ""בירה דלת אלכוהול" – המשקה כאמור בהגדרת "בירה" המכיל מעל 0.5% כוהל ולא יותר מ-2% כוהל;
- "בירה ללא אלכוהול" או "בירה נטולת אלכוהול" – משקה כאמור בהגדרת "בירה" המכיל עד 0.5% כוהל;"
2. אחרי סעיף 38(א) לפקודה יבוא:
- "(א) על אף האמור בסעיף קטן (א) מותר לכנות בירה דלת אלכוהול בכינוי "בירה דלת אלכוהול" ובירה ללא אלכוהול, בכינוי "בירה ללא אלכוהול" או "בירה נטולת אלכוהול".

דברי הסבר

נקבע, כי לצרכי פרט 22.02, המונח "משקאות לא כוהלים" משמעו משקאות שהחוזק הכוהלי שלהם, לפי נפח, אינו עולה על 0.5%. ועוד נקבע, בסיפה לפרט 20.03 שעניינו בירה עשויה מלתת (malt), כי משקאות המכונים בירה ללא אלכוהול, המכילים בירה עשויה מלתת, הם כאלה שהחוזק הכוהלי שלהם, לפי נפח, הופחת ל-0.5% או פחות.

מדינות רבות מרשות לבירה ללא אלכוהול להיקרא בשם בירה, וזאת בשל העובדה שהמשקה מיוצר בתהליך דומה לתהליך ייצור הבירה, ובהן: גרמניה, הולנד, בלגיה, לוקסמבורג, צרפת, שווייץ, איטליה, ספרד, פורטוגל, כל ארצות סקנדינביה, פולניה, הונגריה, ברית המועצות, יפן, קוריאה, טיוואן, הונג-קונג, סינגפור.

מהאמור עולה כי אין מניעה לקרוא לבירה שתכולתה מעל 0.5% ועד 2% בשם "בירה", ולבירה שבה עד 0.5% – בירה ללא אלכוהול. כל זאת בתנאי שמדובר במשקה שהופק מחמרים ובהליך הדומים להפקת בירה, כפי שעולה מנוסחן המוצע של ההגדרות.

לסעיף 2 סעיף 38 קובע קנס על שימוש מטעה בשם בירה. התיקון לסעיף בא לאפשר כינויה של בירה בה אחוז הכוהל הוא בין 0.5% ל-2% בכינוי "בירת דלת אלכוהול" ובירה שבה אחוז הכוהל הוא פחות מ-0.5% – "בירה ללא אלכוהול" או "בירה נטולת אלכוהול".

לפי סעיף 1 לפקודת המשקאות המשכרים במשקה "בירה" צריך להיות כוהל (אלכוהול) בשיעור של 2% לפחות.

לאחרונה פותחה במקומות שונים בעולם בירה דלת אלכוהול שבה אחוז האלכוהול אינו עולה על 0.4%.

כדי למנוע שכרות של צעירים ושל נהגים, רצוי מאוד לעודד את השימוש בבירה דלת אלכוהול במקום בבירה רגילה, משום שגם לאחר שתיה מרובה של בירה דלת אלכוהול לא ניתן להשתכר ממנה.

כדי לאפשר את החדרתה לשוק של הבירה דלת האלכוהול צריך לאפשר לכנותה גם "בירה" משום שכינוי אחר כגון "מאלט" או "לתת" לא יבהיר לציבור הצרכנים כי המדובר בבירה לכל דבר ועניין, למעט אחוז האלכוהול.

סעיף 1 הגדרת "בירה" בסעיף 1 לפקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה), היא:

"כל משקה מותסס מדגן או משעורים או מחומר עמילני או סוכרי אחר, בתוספת כשות, המיוצר או הנמכר כבירה או כתחליף לבירה והמכיל בבדיקת דוגמה ממנו יותר מ-2% כוהל".

ב-Harmonized Commodity Description and Coding System של ה-Customs Co-operation Council בבריסל,

חבר הכנסת אברהם פורו

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 4, עמ' 74; התשכ"ז, עמ' 401; התש"ל, עמ' 8.

מתפרסמת כזו הצעת חוק מטעם ועדת העבודה והרווחה של הכנסת:

חוק האנטומיה והפתולוגיה (תיקון מס' 2), התשנ"א-1991 [392]

1. בחוק האנטומיה והפתולוגיה, התשי"ג-1953¹, סעיפים 6ב ו-6ג יסומנו כסדרם 6ג ו-6ד ולפניהם יבוא:

6ב. (א) המגלה מידע שנמסר לו אגב מקצועו או מלאכתו בדבר זהותו של נפטר שחלק מגווייתו הוצא או יוצא ממנה כדי להשתמש בו לריפוי של אדם, ואינו נדרש לגלות מידע זה מכוח הדין, דינו - מאסר ששה חדשים; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מתן הודעה לפי סעיף 6.

(ב) המפרסם מידע בדבר זהותו של נפטר כאמור בסעיף קטן (א), דינו - מאסר שנה אחת.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) לא יהיה בפרסום לפיו משום הפרת חובת הסודיות אם הנפטר הסכים לכך בכתב בחייו או שנתקיים, לענין הפרסום, האמור בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף 6א(א)."

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה לסכור פרצה זו ולקיים את מאמרו של חז"ל: "...כל המקיים נפש אחת בעולם מעלין עליו כאילו קיים עולם מלא" (רמב"ם הלכות סנהדרין פ' יב).

חברי הכנסת: חיים אורון, אברהם בורג, רפאל איתן, יגאל ביבי, צירלי ביטון, אליהו בניאלישר, מיכה גולדמן, פנחס גולדשטיין, אפרים גור, אלי ריין, יגאל הורביץ, מרדכי וירשובסקי, מיכאל חריש, גאולה כהן, רן כהן, רענן כהן, דוד ליבאי, עוזי לנדאו, חגי מירום, יובל נאמן, יוסף עזרן, אברהם פורז, חנן פורת, עמיר פרץ, אברהם רביץ, ראובן ריבלין, חיים רמון, זלמן שובל, אברהם שוחט, שמעון שפרית, רן תיכון

לאחרונה פורסמו שמותיהם של תורמי איברים, בלא הסכמה וללא רשות. פרסום השמות גרם עגמת נפש רבה למשפחות התורמים והוסיף אבל על אבלן. כאילו לא די בכך הרי שמחוסר יכולתה של המערכת לשמור בסוד את זהותם של התורמים עלולה לבוא ירידה בתרומות האיברים להשת"ל.

¹ ס"ח התשי"ג, עמ' 162: התשמ"א, עמ' 42.